

آیات ایستادگی - قسمت ۱۷ (هشدارهای الهی - ۲)

حجت الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی صادقی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.»

همان‌طور که عرض کردیم، خداوند در کنار هدایت‌ها و وعده‌های خود نسبت به امت انقلابی، مجاهد و مؤمنین راستین، هشدارهایی نیز داده است.

اولین هشدار را در جلسه قبل اشاره کردیم که خداوند فرمود: در میدان مبارزه مراقب باشید، نه شک کنید، نه تردید پیدا کنید و نه ناامید بشوید؛ بلکه محکم بایستید.

دومین هشدار الهی: دوری از غرور و حفظ نگاه توحیدی

دومین هشدار قرآن این است: مراقب باشید گرفتار غرور نشوید.

خداوند به ما یادآوری می‌کند که فراموش نکنید مهم‌ترین عامل اقتدار شما، «خداآوری» و «نگاه توحیدی» شماست. باید همه موفقیت‌ها را از جانب خدا ببینید.

برای درک بهتر، دو نوع نگاه و ادبیات را از قرآن برایتان نقل می‌کنم که بسیار زیبا و لطیف است. هرچند این مثال‌ها مستقیماً مربوط به میدان جهاد نظامی نیست، اما تفاوت نگاه توحیدی و غیرتوحیدی را به خوبی نشان می‌دهد:

۱. نگاه غیرتوحیدی (قارون):

خداوند می‌فرماید ما به قارون اموال و ثروت زیادی دادیم؛ تا جایی که دیگران آرزو می‌کردند کاش بخشی از ثروت او را داشتند. وقتی به او گفته شد که خداوند این همه نعمت به تو داده، حق نیازمندان را ادا کن، او جمله‌ای گفت که از کمک نکردنش بسیار سنگین‌تر بود؛ گفتمانی را مطرح کرد که خداوند را به غضب آورد. قارون گفت:

«إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي» (القصص، ۷۸)

(من این ثروت را با علم و تخصص خودم به دست آورده‌ام).

او گفت من باعرضه بودم که به اینجا رسیدم. خداوند هم در پاسخ فرمود: حالا که با تخصص خودت به دست آوردی، با تخصص خودت هم آن را نگه دار! و سپس زمین، او و تمام اموالش را بلعید.

۲. نگاه توحیدی (حضرت سلیمان):

خداوند نعمتی بسیار عظیم‌تر و قدرتی بی‌نظیر به حضرت سلیمان (ع) عطا کرد؛ تا جایی که نه تنها بر ثروت، بلکه بر حیوانات، اجنه و عوالم پنهان نیز تسلط پیدا کرد. اما ادبیات حضرت سلیمان چه بود؟ او هرگز نگفت «عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي» (من با علم خودم به اینجا رسیدم)، بلکه فرمود:

«هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ» (النمل، ۴۰)

(این از فضل پروردگار من است، تا مرا بیازماید که شکرگزاری می‌کنم یا کفران نعمت).

او نه تنها نعمت را از خدا دانست، بلکه آن را وسیله‌ای برای امتحان الهی دید تا مشخص شود چه کاره است.

مقایسه جنگ بدر و حنین در قرآن

عزیزان! در این میدان جنگ، حرف آن شهید عزیز را فراموش نکنید که فرمود: «توان ما به میزان اتصال ما به خداست.» همه چیز را از خدا بدانید و هرچه توفیق بیشتری پیدا می‌کنید، شاکرتر باشید.

قرآن مقایسه بسیار زیبایی بین دو جنگ «بدر» و «حنین» دارد:

- **جنگ بدر:** خداوند در آیه ۲۶ سوره انفال یادآوری می‌کند که به یاد بیاورید در بدر شما اندک و ضعیف بودید و دشمنان قوی بود، اما چون تکیه‌تان به خدا بود، شما را پیروز کردیم.
- **جنگ حنین:** اما در آیه ۲۵ سوره توبه می‌فرماید: «وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ...». در جنگ حنین مغرور شدید و گفتید ما جمعیت و کثرت فراوانی داریم؛ اما دیدید که این کثرت شما را به جایی نرساند. چه زمانی موفق شدید؟ وقتی که تضرع شما به درگاه خدا بالا رفت.

ویژگی مؤمن قرآنی

گرفتار غرور نشوید. مؤمن قرآنی دو ویژگی اساسی دارد:

۱. نه شکست‌ها و سختی‌ها او را مأیوس و متوقف می‌کند.

۲. نه پیروزی‌ها او را غافل و مغرور می‌سازد.

مؤمن دائماً در حرکت است و همیشه از دل تهدیدها فرصت می‌سازد. مؤمن مجاهد، تضرعش همیشه به درگاه خدا بلند است که: خدایا! «هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي».

ما دائماً تکرار می‌کنیم: خدایا! ما منت کش تو هستیم که ما را در این میدان جهاد وارد کردی و توفیق عبادت دادی.

ان شاء الله موفق، سربلند و همیشه متذکر یاد خدا باشید. در جلسه آینده به هشدار سوم خواهیم پرداخت.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.